

**АНАЛИЗ НА КОНСТАТИРАНИТЕ ОТ ИНСПЕКТОРАТА КЪМ ВСС СЛУЧАИ
НА НАРУШАВАНЕ ПРАВОТО НА РАЗГЛЕЖДАНЕ И РЕШАВАНЕ НА ДЕЛОТО
В РАЗУМЕН СРОК
(01.04.2013г. – 30.09.2013г.)**

Настоящият Анализ се изготвя в изпълнение на задължението на Висшия съдебен съвет, определено с нормата на чл. 60м, ал. 2 от Глава трета „а” на Закона за съдебната власт (обн. ДВ, бр.50/03.07.2012г.).

Съгласно Глава трета „а” от ЗСВ, чл.80м Главният инспектор изпраща на Висшия съдебен съвет на всяко тримесечие данни за установените нарушения, а министърът на правосъдието – за изплатените обезщетения. На база тази получена информация ВСС е длъжен на всяко шестмесечие да анализира причините за нарушенията и да предприеме мерки за тяхното отстраняване.

Главният инспектор е изготвил и изпратил отчет за установените нарушения на правото на разглеждане на делата в разумен срок за периода 01.04.2013г. – 30.06.2013г. През отчетния период в ИВСС са постъпили общо 429 (четиристотин двадесет и девет) заявления, а след извършени проверки са изготвени 108 (сто и осем) констативни протокола.

През вторият отчетен период (01.07.2013г. – 30.09.2013г.) в ИВСС са постъпили общо 107 (сто и седем) заявления. Изготвените констативни протоколи са също 107 (сто и седем).

Основателните заявления по Глава трета „а” за разглеждания шестмесечен период (01.04.2013г. – 30.09.2013г.) са 87 (осемдесет и седем) броя.

Прави впечатление, че за предходния период, който обхващаше 01.10.2012г. - 31.03.2013г. основателните заявления бяха **19 (деветнадесет) броя**, което по всяка вероятност се дължи на популяризирането на новите норми в ЗСВ и повишената активност на гражданите да търсят правата си.

След анализ на получената информация могат да се изведат следните констатации:

I. Органи на съдебната власт, пред които са се водили забавените производства.

След анализиране на информацията получена от Инспектората към Висш съдебен съвет се установява, че в по – голямата си част производства, по които са констатирани значителни забавяния са започнали пред Софийски районен съд. Пример в тази насока е заявлението с вх. рег. № РС-13-121/09.04.2013г. по гр.д. № 4396/1997г. по описа на Районен съд гр. София, по което е установено, че общия срок на движението на делото е 15 години, 5 месеца и 11 дни. След направено предложение от министъра на правосъдието за сключване на споразумение за изплащане на обезщетение е изплатено такова в размер на 7 800лв.

Основна част от производства с констатирана по тях забава извън разумните срокове са започнали в Софийски районен съд, преминали са през Софийски градски съд и са приключили пред Върховен касационен съд. Двата примера, показателни в случая са по заявление с № РС-13-104/03.04.2013г. по гр.д. №315/2010г. по описа на Софийски районен съд, образувано като бързо производство, в.гр.д.№ 11316/2010г. по описа на Софийски градски съд приключило с влязло в сила на 08.10.2012г., след постановено определение на Върховен касационен съд по гр. д. №198/2012г. – продължителността на производството е 2 години и 8 месеца. Вторият пример е по заявление с № РС-13-142 / 26.04.2013г. – гр.д. №3307/1992г. по описа на Софийски районен съд, гр.д.№4058/2006г. по описа на Софийски градски съд и гр. д. №875/2010г. по описа на Върховен касационен съд. Производството е образувано по обективно

кумулятивно съединени искове с правно основание чл.7 от ЗВСОНИ и чл.108 от ЗС. Общата продължителност на производството е 20 години, 3 месеца и 20 дни.

II. Причини, водещи до нарушаване на правото на разглеждане и решаване на делата в разумен срок.

1. Неспазване на предвидените процесуални срокове за насрочване на делата, като при насрочването им същите не са съобразени с индивидуалната натовареност и ангажираност на магистратите.

2. Недобра организираност на съдебните състави при събиране на доказателствата.

3. Недобра подготовка на магистратите за разглеждане на делото в съдебно заседание

4. Дадените указания от съда за отстраняване на нередовности в исковата молба не са достатъчно ясно, което налага да се извършват допълнително последващи действия за окомплектоване на делото.

5. Инспекторите са наблюдавали известен формализъм при призоваването на страните и некомпетентност на служителите. Констатирани са като основания за отсрочване – неизвестен адрес на държавен орган или орган на местно самоуправление.

6. Продължителни срокове по администриране на жалбите, често свързани и с оставянето им без движение за отстраняване на нередовностите по тях.

7. Недостатъчно прилагане на предвидените от закона способности за дисциплиниране на участниците в процеса.

8. Неспазване на предвидените от процесуалните закони срокове за постановяване на съдебните актове.

9. Непознаване от страна на магистратите на Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи, както и съдебната практика на Европейския съд на правата на човека.

10. Голяма продължителност на наказателното производство на фаза досъдебно производство, дължаща се на: досъдебните производства не се организират, ръководят и провеждат по начин, който да осигури приключване на наказателното производство в разумен срок; констатиран се продължителни периоди от време, през които разследващите не са извършвали следствени действия или същите се ограничават до назначаване на една експертиза и разпит на двама свидетели за една календарна година; чести неоснователни спирания на наказателното производство; допускане на съществени процесуални нарушения, водещи до връщането на делото от съда; многократни искания за продължаване на срока на разследване; многократна промяна на квалификацията на престъпленията; неизпълнение на дадените от страна на съда указания, водещи до ново връщане на делото при следващото му внасяне в съда.

III. Отчет на министъра на правосъдието, относно постъпилите заявления и изплатените обезщетения по реда на глава III”а” от ЗСВ за периода 01.10.2012г. – 31.03.2013г.

1. Основателни заявления – **25 броя**.

2. Изплатени предложения за сключване на споразумения за изплащане на обезщетения в размери от 1000лв. До 10 000 лв. – **23 броя**.

2.1. Отказ за сключване на споразумение – **2 брой**.

2.2. Сключени споразумения – **15 броя**.

2.3. Приети предложения със задействана процедура по подписване на споразумения – **4 броя**.

Към момента се изчакват отговорите на заявителите по още три направени предложения за сключване на споразумения.

IV Извод.

Предвид констатациите изведени в раздел II може да се направи заключение, че в голямата си част забавянията са вследствие на нерешително поведение на административните ръководители на органите на съдебната власт във връзка с

предприемане на мерки за отстраняване на пропуските с оглед дисциплиниране на служителите и магистратите за осигуряване на точно изпълнение на служебните им задължения.

Следва да се подчертае, че установеното по – горе напълно се припокрива с констатациите направени в Анализа, изготвен в изпълнение на Глава трета „а” от ЗСВ и приет с решение на ВСС по протокол №20/23.05.2013г. С него на административните ръководители бяха препоръчани редица мерки, които да предприемат с цел недопускане на причини, водещи до неоснователно забавяне на производствата. С едно от решенията си Висшия съдебен съвет от м. май възложи на горестоящите административни ръководители на органите на съдебната власт на всеки шест месеца да извършват проверки на делата и преписките за тяхното приключване на съответните инстанции в разумни срокове.

С оглед изтичащия срок на това им задължение следва с ново решение на Висшия съдебен съвет да се отправи молба до административните ръководители на органите на съдебната власт след извършване на съответните проверки и синтезиране на резултатите на различните нива, същите да се изпратят във ВСС с цел обобщаването и анализирането им. Това решение и целящия се с него засилен контрол се налага с оглед установения повишен брой на подадените заявления и съответно констатираните от Инспектората към ВСС повишен брой нарушения на правото на разглеждане и решаване на делата в разумен срок.

При отправяне на препоръките обаче следва да се вземе предвид, че производствата, по които се установяват неразумните забавяния са приключили в предходни години, т.е. не може да се вмени недобросъвестност на административните ръководители и магистратите в сегашния момент. Именно поради това следва отправената препоръка към органите да предполага една превенция към недопускане на негативни констатации при следващите отчети, изготвени от Инспектората към ВСС.

V. Предложения за мерки.

Вследствие направеният по – горе извод Комисията по предотвратяване и установяване на конфликт на интереси и взаимодействие с Инспектората към Висшия съдебен съвет следва да препоръча на Висшия съдебен съвет да вземе следното решение:

1. Напомня на административните ръководители да прилагат решенията на ВСС по протокол № 20/23.05.2013 г. с цел недопускане на нарушения на правото на разглеждане и решаване на делата в разумен срок.

2. Задължава горестоящите административни ръководители в двумесечен срок да информират ВСС за изпълнението на решението по т. 46.3.5 от протокол № 20/23.05.2013 г. на ВСС, като изготвят обобщени доклади за извършените проверки.

Комисията по предотвратяване и установяване на конфликт на интереси и взаимодействие с Инспектората към Висшия съдебен съвет ще анализира постъпилите резултати от обобщените доклади и при необходимост ще направи предложение до Висшия съдебен съвет за приемане на нови мерки с цел недопускане на нарушения на правото на разглеждане и решаване на делата в разумен срок